

[Pernille Frahm]

millioner kroner – er 73 mio. kr. en beskeden klat. Og dér synes jeg vi passende kan starte, når vi taler om, hvorfra vi skal hente midlerne.

Men som sagt – jeg glæder mig til den debat, vi skal have, når kulturministeren engang kommer med sit forslag. Lad det blive snart!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 224:

Forslag til lov om ændring af lov om Københavns Fondsbørs og lov om en værdipapircentral.

Af industriministeren (Trøjborg).
(Fremsat 17/3 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Olsen (S):

Dette lovforslag rummer ganske megen teknik og ganske mange udviklede spørgsmål, der er velegnede til udvalgsbehandling og nok mere velegnede til diskussion i udvalget end til diskussion ved denne første behandling.

Men sigtet med lovforslaget, som vi i Socialdemokratiet fuldt ud kan tiltræde, er at skabe en større og mere lige konkurrence på Københavns Fondsbørs. Vi gennemførte for 7-8 år siden en fondsbørsreform, hvorved vi afskaffede fondsbørsvekslerernes eneret til at handle på Københavns Fondsbørs. Vi har i øvrigt også i forbindelse med skatkammerbeviserne fået ændret reglerne, således at de kunne handles uden om fondsbørsen.

Men den udvikling, vi har set, har først og fremmest ført til, at den konkurrence, vi troede ville komme mellem de mange nye børsrådgivningselskaber, ikke er blevet så stærk, som vi kunne have ønsket det. Vi har set, at vi frem for at have en række konkurrerende fondsbørsvekslerere fik noget i retning af et duopol for de to store bankers børsrådgivningselskaber. Derfor synes vi, det er en god idé, at man nu fremskynder de tanker, som man vel er nødt til at sætte i værk i forbindelse med investeringsservice-direktivet, som vil få virkning fra 1996. Vi er meget enige i, at nu bør alle kreditinstitutter inklusive realkreditinstitutter have adgang til at handle på Københavns Fondsbørs.

Vi mener endvidere, at det giver anledning til, at man må se lidt mere på det såkaldte alsidighedsprincip. Der må være mulighed for at dispensere fra det, men det må ikke føre til, at vi får ensidig handel, således at enkelte af disse markedsdeltagere kun handler med deres egne papirer.

Men vi er velvilligt indstillet over for lovforslaget og vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Kai Dige Bach (KF):

Det Konservative Folkeparti er tilhængere af det frie marked, og vi støtter forslag, der sigter på at gøre markederne smidigere og mere gennemsigtige.

Lovforslagets formål med at smidiggøre pengemarkedet ved at indrømme industriministeren mulighed for at fritage visse papirer for Fondsbørsens eneret til handel kan vi tilslutte os. Det skal dog præciseres, at der skal være tale om undtagelsesvis fritagelse. Ellers risikerer vi, at fordelene ved at have én markedsplads går fløjten.

Lovforslagets bestemmelse om at tillade andre end – som hidtil – børsrådgivningselskaber og Nationalbanken at handle over Fondsbørsens systemer falder i tråd med vore tanker om fri adgang til at deltage på markedet. Ligeledes er det helt på sin plads, at disse nye markedsdeltagere pålægges samme krav og pligter som de nuværende deltagere.

Der er dog visse punkter, vi har betænkeligheder ved. Under udvalgsbehandlingen må vi have præciseret, under hvilke forhold industriministeren forestiller sig, at alsidighedskravet i § 25 kan fraviges, for det er vigtigt, at institutionerne ikke reelt ender med udelukkende at handle i egne papirer.

[Kai Dige Bach]

Af hensyn til både aktionærer og kunder i realkreditinstitutterne er det meget vigtigt, at den eventuelle børs-mæglerforretning reelt kommer til at foregå regnskabsmæssigt fuldstændig adskilt fra den øvrige drift.

Når man ændrer på vilkårene for kommende markedsdeltagere, er det også på sin plads at tilpasse vilkårene for de eksisterende børs-mæglere, når de nu ikke længere kan konkurrere på lige fod.

Så de drøftelser om en ny børsreform, som nævnes i bemærkningerne, ser vi meget frem til. Det kan da godt være, at vi under udvalgsarbejdet finder ud af, at det kan være rimeligt, at realkreditens indtog på børs-mæglermarkedet kan afvente børsreformen.

Men under alle omstændigheder tilsiger Det Konservative Folkeparti et positivt udvalgsarbejde i denne sag.

Pia Larsen (V):

Formålet med dette lovforslag er at ligestille pengeinstitutter og realkreditinstitutter med børs-mæglerselskaberne i deres adgang til at handle over Københavns Fondsbørs.

Venstre kan støtte forslaget, fordi det hermed bliver muligt for de danske kreditinstitutter at være på forkant med det EF-direktiv om investeringsservice, som ventes at træde i kraft fra 1996. Det vil give kreditinstitutterne mulighed for at få god tid til at tilpasse sig fremtiden.

Det siger sig selv, at alle de handelsberettigede virksomheder, hvad enten disse er børs-mæglerselskaber eller kreditinstitutter, skal fungere på så lige vilkår som muligt. Det bliver Finanstilsynet, som får til opgave at udforme kravene og gennemføre den løbende kontrol med virksomhederne. Alle handelsberettigede virksomheder skal desuden være tilknyttet Værdipapircentralen og Danmarks Nationalbanks afviklingssystem.

Bestemmelsen om, at industriministeren får mulighed for at undtage visse værdipapirer fra Fondsbørsens eneret, således at de kan handles over pengemarkedet i lighed med statens skatkammerbeviser, samt industriministerens mulighed for at tillade undtagelser for de handelsberettigedes alsidighedspligt finder vi i Venstre er meget hensigtsmæssig, fordi alternativet formentlig ville være, at det ville være nødvendigt med en lang række mindre lovændringer hen ad vejen.

I denne forbindelse har vi noteret os, at der er en børsreform på vej, som ministeren forventer vil blive igangsat allerede i år med henblik på en eventuel vedtagelse i 1995.

Venstre kan som sagt støtte lovforslaget og medvirker gerne til en hurtig udvalgsbehandling.

Tommy Dinesen (SF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Rahbæk Møller, ikke kan være til stede, skal jeg sige, at jeg er enig med de ordførere, der har sagt, at denne sag især egner sig til udvalgsarbejde. Og vi kan love, at vi vil indgå i et positivt udvalgsamarbejde.

Kim Behnke (FP):

Lad mig først give udtryk for almindelig tilfredshed med, at dette forslag er blevet fremsat. Vi er her inde på et område, som jo er udsat for en rivende udvikling. Særlig indtoget af computerteknologien i alle finansieringsinstitutter osv. har jo gjort, at den praksis, hvor folk – som hr. Kai Dige Bach sagde – stod på markedet og købte og solgte ved håndsoprækning osv., er for tid. I dag foregår tingene via skærmterminaler og tastaturer, og derfor er der brug for, at vores lovgivning og vores regelsæt er fuldstændig up to date.

Det er nemlig efter vores mening mere end meget nødvendigt, at vi gør alt, hvad vi kan for, at der er mest mulig omsætning, mest mulig handel med værdipapirer på Københavns Fondsbørs og i Danmark i det hele taget. For i takt med liberaliseringen af kapitalmarkederne er det jo også således, at lige så let det kan være at foretage sine ekspeditioner fra pengeinstituttets skranke eller fra realkreditinstitutternes kontorer, lige så let er det at foretage handlerne på fondsbørserne i London, i Frankfurt eller andre steder. Derfor er det vigtigt, at det regelsæt, der gælder her i Danmark, er så moderne og så up to date som overhovedet muligt.

Jeg kan tilslutte mig hr. Kai Dige Bachs bemærkninger om realkreditinstitutterne. Vi skal have sikkerhed for, at aktiviteterne kommer til at foregå i selvstændigt afgrænsede selskaber, for realkreditinstitutterne er, i hvert fald for to's vedkommende, jo særegne derved, at de har kollektiv hæftelse. Det gør, at vi nødig skulle opleve pengestrømme gå fra låntagere

[Kim Behnke]

til dårlige spekulationsprojekter, på samme måde som vi jo desværre har oplevet, at ejendomsinvesteringer osv. har givet store tab for realkreditinstitutterne.

Endelig er det også således, at realkreditinstitutionerne egentlig skal både blæse og have mel i munden på samme tid, for på den ene side skal de varetage lånernes interesser, som er ganske særegne, og på den anden side skal de også varetage obligationsejernes interesser, som er modsatrettet særegne.

Derfor vil vi gerne under udvalgsarbejdet forske lidt mere i, hvordan realkreditinstitutterne kommer til at skulle håndtere denne opgave, når de lige pludselig via handler på Børsen både skal kunne varetage obligationsejernes og lånernes interesser.

Endelig er det sådan, at lovforslaget – og det kan der være gode argumenter for – er bygget op af mange ministerbeføjelser, og derfor synes jeg, der er grund til, at vi under udvalgsarbejdet får præciseret, hvilke tanker ministeren gør sig om udnyttelsen af disse ministerbeføjelser. For det tror jeg kan afklare det billede vi får af, hvilken virkelighed vi kommer til at opleve.

Hvad angår opblødningen af eneretsreglerne, kun vores compliment. Vi har for år tilbage gennemført den ændring, at statsobligationer kan sælges via giro og andre ordninger, og det har fungeret ganske fremragende. I mange år har de såkaldte præmieobligationer jo kunnet sælges frit osv. Så den liberalisering, der her er tale om, kan kun få et plus i kalenderen.

Sammenlagt kan ministeren altså notere sig, at Fremskridtspartiet er særdeles positivt over for selve forslaget.

Vi har lige nogle ganske få betænkeligheder i forbindelse med realkrediten, men jeg er sikker på, at vi kan få det justeret under udvalgsarbejdet, sådan at vi ikke risikerer at grave huller i vejen for låntagerne i realkreditinstitutterne, der jo har skullet springe over nok så mange huller i de forgangne år.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Hr. Kim Behnke talte om realkreditens interesse i at være børsmæglerselskab. Men jeg mener, det er sådan – og det må så være et spørgsmål til ministeren – at realkreditinstitutterne allerede i dag kan have et børsmæglerselskab

og sådan set arbejde med deres eget, fuldt ejede børsmæglerselskab.

Det, der egentlig kan undre én, og som også var grunden til, at jeg tog de forbehold i min ordførertale, er, at det kun skulle være et interessant arbejdsområde, hvis det bliver i den store kasse. Derfor kom jeg ind på betragtningerne om at skille det lidt. Jeg tror, det er sådan, at man allerede kan det i dag, men at det ikke har vist sig at være interessant indtil nu.

Charlotte Enevoldsen (CD):

Da CD's ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg gøre rede for CD's holdning til dette forslag.

Den ændring i loven om Københavns Fondsbørs og loven om en værdipapircentral finder CD grundlæggende fornuftig. I CD finder vi, at den tillem্পning til de EF-regler, der træder i kraft i 1996, som lovforslaget er et udtryk for, er fornuftig, idet de danske finansielle institutioners konkurrencesituation forlods søges sikret.

Konkurrencesituationen sikres, idet forslaget åbner en reel mulighed for organisationstilpasninger, så virksomhedsstrukturen svarer til den kommende konkurrencesituation.

CD finder det væsentligt, at forslaget kan afbøde besparelser for husejerne, idet realkreditinstitutterne får mulighed for at gå direkte på fondsbørsen og der derved kan spares et fordyrende mellemled.

CD har i dag modtaget et brev fra Foreningen af Danske Børsmæglere, hvori de gør rede for deres opfattelse. Brevets indhold vil jeg ikke komme ind på her, men vil blot sige, at CD ønsker det medtaget under det kommende udvalgsarbejde, som Centrum-Demokraterne vil gå aktivt og konstruktivt ind i.

Hans Larsen-Ledet (RV):

Mit partis ordfører i denne sag kan ikke være til stede, og derfor er det min opgave at komme med nogle radikale betragtninger.

Ledelsen af Københavns Fondsbørs ønsker, at adgangen til at handle direkte på fondsbørsen skal udvides, og det vil sige, at bl.a. pengeinstitutter og realkreditinstitutter ifølge forslaget vil kunne handle direkte på Børsen. Forudsætningen er forskellige ting, bl.a. godkendelse af Finanstilsynet, og at man skal være tilknyttet Værdipapircentralen.

[Hans Larsen-Ledet]

En væsentlig baggrund for forslaget er også et EF-direktiv, som pr. 1. januar 1996 skulle tilsi- kre en liberalisering af adgangen til at handle på børserne.

Vi finder, det er rigtigt nu at starte et udredningsarbejde som en forudsætning for de videre skridt. Herved kan det bl.a. afklares, om forsikringsselskaber og pensionskasser også kan handle direkte på Børsen.

Vi er positive over for denne tanke, men vi vil afvente udredningsarbejdet, og vi ser frem til et hurtigt udvalgsarbejde.

Merethe Due Jensen (KRF):

Lovforslaget er udtryk for en modernisering og en begyndende tilpasning til fælles regler i EF.

Det er naturligt, at vi følger med i udviklingen i den finansielle sektor, således at de finansielle virksomheder får mulighed for direkte adgang til at handle såvel på den hjemlige fondsbørs som på børserne i de øvrige EF-lande fra 1996.

Det er vigtigt, at vi heller ikke på dette område sækker bagud i den internationale konkurrence.

Jeg skal derfor på Kristeligt Folkepartis vegne meddele, at vi kan tilsige lovforslaget en positiv behandling.

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak for de meget positive bemærkninger, der blev udtrykt af alle ordførerne til dette lovforslag. Jeg kan måske indlede med også at sige med det samme, at jeg meget gerne vil tilsige mit konstruktive samarbejde under udvalgsarbejdet, således at vi kan få opklaret de udestående spørgsmål, af hvilke der er rejst nogle i dag.

Jeg tror dog, det er af betydning først at sige – lidt i forlængelse af hr. Kim Behnkes ordførtale – at baggrunden for at overveje og fremsætte lovforslaget naturligvis har været det, som hr. Kim Behnke så udmærket beskrev: den internationalisering, der sker også af handler med værdipapirer, og naturligvis også det investeringsservicedirektiv, som er gennemført og skal implementeres inden 1996.

Derfor skal der, som der jo også er gjort temmelig meget ud af i bemærkningerne til lovforslaget, nu iværksættes et udredningsarbejde, således at vi kan få et grundigt forarbej-

de til en børsreform, der giver os et moderne børssystem, som er helt i overensstemmelse med de vilkår, der kommer til at gælde for den internationale konkurrence på dette område, senest fra 1996.

Det er korrekt, som hr. Kai Dige Bach sagde i sit spørgsmål, at realkreditinstitutionerne allerede i dag kan etablere børsrådgivningselskaber. Det er en eksisterende mulighed, og der findes også flere børsrådgivningselskaber end de to store bankers børsrådgivningselskaber. Imidlertid vil der jo påhvile dem en anden alsidighedsforpligtelse end den alsidighedsforpligtelse, der bliver mulighed for at dispensere fra i forbindelse med lovforslaget. Det vil sige, at realkreditinstitutionerne får bedre muligheder for at operere på markedet. Til gengæld bliver der tale om en undergrænse – en bund – for, hvilken mindre alsidighed man kan tillade. Det skal vi naturligvis afdække under udvalgsarbejdet, og det medvirker jeg meget gerne til.

Det er også et svar på hr. Kim Behnkes spørgsmål om, hvad det betyder for realkreditinstitutionerne, f. eks. om vi skal stille skrappe krav om, at det skal udskilles i selvstændige regnskabsenheder osv. Det spørgsmål skal vi naturligvis også have afklaret, men jeg tror, det er meget vigtigt, at vi kommer dette praktiske skridt videre i retning af en mere moderne børsreform, sådan at vi følger bedre med, når det gælder moderne omsætning af værdipapirer, end vi har gjort hidtil – hr. Kim Behnke valgte jo at nævne eksemplet med gironotering af statspapirer.

Jeg er meget glad for de positive bemærkninger og vil tilsige mit og Industriministeriets fulde indsats og støtte til at gennemføre et meget hurtigt udvalgsarbejde, så vi kan få klaret de forholdsvis beskedne spørgsmål, der ser ud til at være udestående, for at vi kan få dette lovforslag vedtaget med meget bred majoritet i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

[Anden næstformand]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 225:

Forslag til lov om omsætning af fast ejendom.
Af industriministeren (Trøjborg).
(Fremsat 17/3 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Der har jo igennem de senere år været en del debat om ejendomshandel. Årsagen har været, at det såvel for køber som for sælger har været utrolig svært at gennemskue og at have overblik over, hvad der er foregået – og det selvfølgelig ikke mindst set i lyset af, at der har været en meget markant strukturudvikling på området i de forløbne år.

For Socialdemokratiet har det været og er stadig væk afgørende, at såvel køber som sælger sikres gennemsigtighed, valgfrihed samt tryghed i forhold til den rådgivning og vejledning, man med rimelighed kan forvente der skal gives fra ejendomsformidlers side, for vi må ikke glemme, at netop det at købe hus for det første typisk er noget, man foretager sig meget få gange i sit liv, og at det for det andet er en meget omfattende økonomisk disposition. Netop derfor er det fantastisk vigtigt, at man kan være sikker på at få en ordentlig og en uvildig rådgivning.

På den baggrund skal jeg hilse det foreliggende lovforslag særdeles velkomment.

Meningen med forslaget kan som en fællesnævner betegnes som en væsentlig forbedring af forbrugerbeskyttelsen set i relation til ejendomshandel. Dermed også være sagt, at forslaget kun lægger op til regulering af området i forhold til forbrugerne.

Jeg vil gerne her fremdrage nogle af de forbedringer, forslaget lægger op til, som vi synes er de væsentligste.

For det første skal det fremover være således, at en ejendom udbydes til kontantpris.

Det vil give køberen langt bedre mulighed for at sammenligne priser på ejendomme, men jeg tror også, det vil være med til at motivere køber til som en selvstændig del at overveje, hvilken finansieringsform man ønsker at gøre brug af.

Derudover bliver det i forslaget fastslået, at kun registrerede ejendomsmæglere, advokater, pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber fremover må have adgang til at udøve erhverv som ejendomsformidler. Det vil altså sige, at vi med dette forslag åbenlyst accepterer den finansielle sektors medvirken. Det kan selvfølgelig diskuteres, om det er rigtigt, men for os er det mest afgørende, at man som forbruger har viden om, at de eksisterer, og på hvilke præmisser de må være med til at foretage ejendomsformidling.

Jeg vil i den forbindelse gerne sige, at jeg er glad for og hilser velkomment, at også begrebet uafhængige ejendomsmæglere bliver taget med. Det skaber netop muligheden for og opfylder det ønske, vi har haft om valgfrihed for forbrugerne, og det synes vi er godt.

Dernæst vil jeg udtrykke vores tilfredshed med, at der dels skabes sikkerhed for ethvert pengekrav – det tror jeg er meget væsentligt ikke mindst for køber i en sådan sammenhæng – dels at gennemsigtigheden generelt forbedres med lovforslaget. Endelig synes jeg også, det skal nævnes, at formidlere fremover ikke må optræde som formidler for begge parter. Det synes jeg også er en væsentlig forbedring, der nu kommer med.

Det sidste, jeg skal nævne, er, at formidlers vederlag fremover bliver resultatafhængigt. En sådan nyskabelse tror jeg også mange sælgere vil være ganske tilfredse med.

Tiden tillader jo desværre ikke at gå i dybden, for der er faktisk mange spørgsmål i dette forslag. Man kan med rimelighed sige, at det er et ret kompliceret udspil, og at der er mange områder at få styr på. Da vi ved, at forslaget nu er sendt ud til høring, vil vi gerne lægge op til, at vi får et både grundigt og åbent udvalgsarbejde, så vi sikrer, at det kommende lovgrundlag bliver bedst muligt. Og dermed også være sagt, at vi naturligvis vil lytte til, hvad der bliver sagt i forbindelse med høringsproceduren.

Vi synes, det er en klar forbedring af forbrugernes situation, der er lagt op til med dette forslag.